

משמעותה של יצירת האמנות "מניפסט" מאת ג'וליאן רוזנפלד

מאת :

מיצג הווידאו "מניפסט" (Manifesto) הינו יצירת אמנות באמצעות וידאו רב ערוצי מאת האמן האוסטרלי ג'וליאן רוזנפלד (Julian Rosefeldt). המיצג הוצג לראשונה בדצמבר 2014 בברלין שם הוא הוצג במשך כשניים עשר ימים "במרכז האוסטרלי לתמונה הנעה" (Australian Centre for the Moving Image). כיום, היצירה מוצגת במוזיאון "für Gegenwart" בברלין.

על גבי שלושה עשר מסכים התלויים מן התקרה, מוקרנים למבקר שלושה עשר סרטונים במקביל- הפרולוג ליצירה ושניים עשר תרחישים, נרטיבים המציגים ערבוביה של תפישות עולם והצהרות. בכל אחד מן הסרטונים מגלמת השחקנית האוסטרלית קייט בלאנשט (Cate Blanchett) דמויות שונות ונבדלות מאוד זו מזו- פאנקיסטית, גבר הומלס, אם נוצרייה הדוקה, עובד במפעל, מפעילת בובות, קריינית חדשות, ברוקריית בשוק ההון, מורה, כריאוגרפית, מדענית ועוד. דמויות אלה נראות כשהן נמצאות בחיי היום-יום שלהן, באירועים אנושיים ומציאותיים כאשר באמצעות קריינות (Voice over) נשמע ברקע של כל אחד מן הסיפורים הללו, הנרטיבים השונים הללו, מניפסט אידיאולוגי של אמנים, ארכיטקטים, כירואוגרפים ויוצרי סרטים- מניפסטים בעלי נוכחות תיאטרלית וספרותית אשר נכתבו בתקופות שונות- המוקדם ביותר משנת 1848 והמאוחר ביותר משנת 2004. בתחילה נראה הנרטיב עצמו, ההתרחשות הייחודית לכל אחת מן הדמויות, ובסוף של כל סרטון כל אחת מן הדמויות מסתכלת ישירות למצלמה, ב"קלוז אפ" וממשיכה את דברי המניפסט בעצמה. ניתן לתאר יצירה זו המכילה מניפסטים רבים שנכתבו במהלך ההיסטוריה כ"מניפסט של מניפסטים" המכיל רעיונות שונים שעלו במוחם של אמנים דגולים ונחושים במהלך ההיסטוריה האנושית.

הנרטיבים השונים, מוקרנים ביחד, במקביל זה לזה, ובכך הם "מפריעים" אחד לשני ונכנסים האחד לדברי השני, כך שקשה מאוד לשמוע את התוכן עצמו, את תכלית המניפסט. כאשר הם נשמעים ביחד והתוכן מתערבב זה הזה, תשומת הלב של הצופה מרוכזת יותר באספקט החזותי של העלילה הייחודית עצמה המוצגת בסרטונים, ואילו העלילה עצמה, מכניסה מניפסטים רציניים המייצגים אידיאולוגיות ותפישות עולם לסצנות והקשרים מחיי היום-יום של החברה האנושית.

כך, שלושה עשר מונולוגים פואטיים מתחברים זה לזה ומשלבים את המניפסטים עם סיטואציות מחיי היום-יום של המציאות הפוסט מודרנית- שילוב בין הטקסטים המקוריים לבין הקשר עכשווי בלתי צפוי. בכך, מוצאים טקסטים אלה מהקשר המקורי וממשמעותם ומקבלים תפקיד שונה בקרב הדוברים החדשים שלהם והסיטואציות בהם הם ניצבים. באופן זה עוסק רוזנפלד ברעיון "הציטוט" הפוסט מודרני וברעיון העוסק במה קורה כשמוציאים טקסט מהקשרו, בעיקר מניפסטים של אמנות אשר נסמכים מאוד על ההקשר שלהם. אחד ה"ציטוטים" בהם משתמש רוזנפלד בנרטיבים השונים שלו אף מגדיר רעיון זה בבירור כאשר הוא מצטט את דבריו של במאי הקולנוע הצרפתי ז'אן לוק גודאר (Jean-Luc Godard) :

"It's not where you take things from, but where you take them to" that counts ."

כך, האירועים היומיומיים והעכשוויים אשר נבחרו על ידי האמן שוללים באמצעות ניגודיות את הטקסטים שהם מדקלמים.

ברצוני לנתח רעיונות אלה המוצגים ביצירה רבת המשמעויות "מניפסט" באמצעות שימוש בתיאוריות ביקורתיות של תרבות ובמיוחד בתיאוריות פוסט מודרניות ובתיאוריות מרקסיסטיות וכן לגעת ברעיונות הפמיניזם והפוסט קולוניאליזם- רעיונות אשר בכלם נוגעת יצירה ביקורתית מורכבת זו.